अङ्गम्	**सादृश्यम्**	**वर्तमाने**
महाकल्पः	= पूर्वार्धम् + परार्धम् = 100 years × 360 days of ब्रह्म = 3.1104×10^{14} y	
अर्धम्	= 50 years of ब्रह्म = 18 000 days of ब्रह्म = 1.5552×10^{14} y	द्वितीयपरार्धम्। $^{51}/_{100}$ years of ब्रह्म.
कल्पः	= $^{1}/_{2}$ day of ब्रह्म = 12 h व्याकृतम् OR 12 h अव्याकृतम् = 14 मन्वन्तराणि = 994 + 6 महायुगानि = 4.32×10^{9} y	श्वेतवराहकल्पः। $^{1}/_{360}$ days of द्वितीयपरार्धम्.
मन्वन्तरम्	= $^{12}/_{14}$ h व्याकृतम् = 71 महायुगानि = 3.0672×10^{8} y	वैवस्वतमन्वन्तरम्। $^{7}/_{14}$ of श्वेतवराहकल्पः.
महायुगम् चतुर्युगम्	= 12 000 दिव्यवत्सराः = 1.728×10^{6} सत्यम् + 1.296×10^{6} त्रेतम् + 8.64×10^{5} द्वापरम् + 4.32×10^{5} कलि y = 4.32×10^{6} y	अष्टाविंशतिमहायुगम्। $^{28}/_{71}$ of वैवस्वतमन्वन्तरम्.
युगम्	= 4 पादाः = सत्यम् 1.728×10^{6} y = त्रेतम् 1.296×10^{6} y = द्वापरम् 8.64×10^{5} y = कलि 4.32×10^{5} y	कलियुगम्। $^{9}/_{10}$ of अष्टाविंशतिमहायुगम्.
पादः	= सत्यम् 432 000 y = त्रेतम् 324 000 y = द्वापरम् 216 000 y	प्रथमपादः। $^{1}/_{4}$ of कलियुगम्.

अङ्गम्		सादृश्यम्	सञ्ज्ञा	वर्तमाने (10/2005)
		= कलि 108 000 y		
Annual Measurement	**बार्हस्पत्य-षष्टिसंवत्सरः**	≈ 361:00:38:28.6944 d	**Measure:** The period of बृहस्पतिः entering and passing completely through one राशिः. **Correlation:** The संवत्सरः current at the beginning of a वर्षः is applied to that whole वर्षः. The first of two संवत्सरौ beginning in one वर्षः is क्षतः. क्षयः occurs every 85 to 86 वर्षाः.	शालिवाहनशकः ▪ पार्थिवः। ▪ $^{19}/_{60}$ years of बृहस्पतिचक्रम्. विक्रमसंवत् ▪ हेमलम्ब। ▪ $^{31}/_{60}$ years of बृहस्पतिचक्रम्.
	वर्षः	≈ sidereal 365:06:09:9.29 d ≈ tropical 365:05:48:45.37 d ≈ anomalistic 365:06:13:48.61 d	**Measure:** The period of the earth once orbiting the sun, either: *sidereal*, with reference to stars; *tropical*, with reference to the equinoctial points; or *anomalistic* with reference to the apsides. **Correlation:** All other annual periods are adjusted to coincide with the वर्षः.	▪ शालिवाहनशकः 1927. ▪ विक्रमसंवत् 2062. ▪ कलियुगम् 5107. ▪ अष्टाविंशतिमहायुगम् 3 893 107. ▪ वैवस्वतमन्वन्तरम् 120 533 107. ▪ श्वेतवराहकल्पः 1 960 853 107. ▪ ब्रह्म 158 632 360 853 107
	⇨ अयनम्	= $^{1}/_{2}$ वर्षः	**Measure:** The period of the sun moving from one solstice to another, i.e., from मकरसङ्क्रान्तिः to कर्कसङ्क्रान्तिः is उत्तरायनम्, and the reverse is दक्षिणायनम्.	
	चान्द्र-संवत्सरः	= 1 देवदिवसः ≈ 354:08:48:33.64 d	**Measure:** The period of the moon twelve times orbiting the earth, i.e. twelve unadjusted चान्द्रमासानि. **Correlation:** 11 in every cycle of 30 years have 355 days so that 33 चान्द्रसंवत्सराः roughly coincide with 32 वर्षाः.	हिज्रः 1426.
ऋतुः		= 2 मासे		

Mensal Measurement & Division

सौर-मासम्	≈ 30:10:30:45.79 d	**Measure:** The period of the sun entering and passing completely through one राशिः, i.e., from one सङ्क्रान्तिः to the next, either: सायनम्, taking into account the movement of the earth's entire orbit relative to stars; or निरायनम्, irrespective of this. **Correlation:** The lunar mensal period is adjusted to the सौरमासम् to derive the luni-solar month. *(See under 'चान्द्रमासम्'.)*	
⇨ सावन-दिवसः दिनम्, वारम्	= 24 h = 60 घटिकाः	**Measure:** The period of the sun moving once around the earth, either with reference to midnight or to sunrise. **Correlation:** All diurnal subdivisions are with reference to the दिवसः and so all other diurnal periods are adjusted to coincide with it. *(See under 'तिथिः'.)*	

⇨ घटिका घटी, दण्डः, नाडी, नाडिका	= 24 m = 60 पलानि	⇨ पलम् विघटी, विनाडी, विनाडिका	= 6 प्राणाः = 24 s = 60 विपलानि	⇨ प्राणः	= 4 s = 10 विपलानि	⇨ विपलम् परम्, काष्ठकला, गणितम्	= 0.4 s = 4 निमिषाः = 60 प्रतिविपलानि
⇨ निमिषः काष्ठा, नोटिः, मात्रा	= 0.1 s = 30 कलाः	⇨ प्रतिविपलम् सुरः	= 0.006 s	⇨ कला	= $^{1}/_{300}$ s = 30 त्रुटयः	⇨ त्रुटिः	= $^{1}/_{900}$ s = 30 अल्पकालाः

⇨ अल्पकालः	= $^{1}/_{270\,000}$ s	**Measure:** The time required from the first to the second of a pair of overlaid leaves.	
चान्द्र-मासम्	= 1 पितृदिवसः = शुक्लपक्षः + कृष्णपक्षः = 30 तिथयः ≈ synodic 29:12:44:02.68 d ≈ sidereal 27:07:43:11.55 d ≈ tropical 27:07:43:04.68 d ≈ anomalistic	**Measure:** The period of the moon orbiting the earth, either: *synodic*, with reference to the sun; *sidereal*, with reference to stars; *tropical*, with reference to the equinoctial points; *anomalistic*, with reference to perigees; or *nodical*, with reference to the celestial plane. **Correlation:** The twelve चान्द्रमासानि are ordered according to the सङ्क्रान्तिः that occurs in them, e.g. चैत्रः is the month ending in अमावास्या (or पूर्णिमा) in which the sun enters मेषः. If, owing to the fact that a सौरमासम् is on average about $^{9}/_{10}$ of a day longer than a चान्द्रमासम्, no सङ्क्रान्तिः occurs in the latter, an अधिकमासम् named according to the next सङ्क्रान्तिः is intercalated before the month in which that सङ्क्रान्तिः actually occurs. If, for the same reason, two सङ्क्रान्ती occur within	

		27:13:18:37.44 d ≈ nodical 27:05:05:35.81 d	one चान्द्रमासम्, the month named according to the second सङ्क्रान्तिः is क्षतम्. The names of the months were originally derived from the नक्षत्रम् in which the moon was present in its पूर्णिमा phase; but due to an inconsistency in this phenomenon year to year, the सङ्क्रान्तिः was taken to decide their order.	
	⇨ पक्षः	= 15 तिथयः ≈ 14:18:22:01.40 d	**Measure:** The period of the moon's movement 180° eastward from the sun, i.e. from अमावास्या to पूर्णिमा, called शुक्लपक्षः, and from पूर्णिमा to अमावास्या, called कृष्णपक्षः. **Correlation:** a चान्द्र-मासम् is either अमान्तम, ending with कृष्णपक्षः, or पूर्णिमान्तम्, ending with शुक्लपक्षः.	
	⇨ तिथिः	= 2 करणे ≈ 23:37:28.092 h	**Measure:** The period of the moon's movement 12° eastward from the sun, named according to each increment of 12°, e.g. 0°-12° is प्रथमा, and so on; 168°-180° is also called पूर्णिमा, and 348°-360° is also called अमावास्या. **Correlation:** The तिथिः current at sunrise is applied to that entire दिवसः. If, owing to the fact that a तिथिः can begin at any time, the sun does not rise at all during it, it is क्षता. If, for the same reason, the sun rises twice during one तिथिः, it is अधिका. Because 360 तिथयः occur in 354 दिवसाः, there are generally 13 क्षयाः and 7 वृद्धयः in 12 चान्द्रमासानि.	
	⇨ करणम्	= $^{1}/_{2}$ तिथिः ≈ 11:48:44.046 h	**Measure:** The period of the moon's movement 6° eastward from the sun. **Correlation:** A cycle of seven करणानि begins on the second half of the शुक्लपक्ष-प्रथमा and continues eight times, ending on the first half of कृष्ण-चतुर्दशी. The remaining four occur once each from the second half of कृष्ण-चतुर्दशी to the first half of शुक्लपक्ष-प्रथमा.	
चान्द्रनक्षत्रम्		≈ 24:17:09.36 h	**Measure:** The period of the moon's movement over $^{1}/_{27}$ or 13°20' of the ecliptic.	
योगम्		≈ 22:35:44.70 h	**Measure:** The period of the sum of the positions of the sun and the moon in the ecliptic changing by 13°20'.	

अङ्गनाममाला:

मनवः	**बार्हस्पत्यसंवत्सराः**			
१. स्वयम्भुवः	१. प्रभवः	१६. चित्रभानुः	३१. हेमलम्बः	४६. परिधाविः
२. स्वारोचिषः	२. विभवः	१७. स्वभानुः	३२. विलम्बः	४७. प्रमाथीचः

३. औत्तमिः, उत्तमः	३. शुक्लः	१८. दारुणः	३३. विकारिः	४८. आनन्दः
४. तामसः	४. प्रमोदः	१९. पार्थिवः	३४. शार्वरी	४९. राक्षसः
५. रैवतः	५. प्राजापत्यः	२०. व्ययः	३५. प्लवः	५०. अनलः
६. चाक्षुषः	६. आङ्गिरसः	२१. सर्वजित्	३६. शुभकृत्	५१. पिङ्गलः
७. वैवस्वतः	७. श्रीमुखः	२२. सर्वधारिः	३७. शोभनः	५२. कालयुक्तिः
८. सावर्णिः	८. भवः	२३. विरोधी	३८. क्रोधी	५३. सिद्धार्थी
९. दक्षसावर्णिः	९. युवः	२४. विकृतः	३९. विश्ववासुः	५४. रौद्री
१०. ब्रह्मसावर्णिः	१०. धातुः	२५. खरः	४०. पराभवः	५५. दुर्मतिः
११. धर्मसावर्णिः	११. ईश्वरः	२६. नन्दनः	४१. प्लवङ्गः	५६. दुन्दुभिः
१२. रुद्रसावर्णिः	१२. बहुधान्यः	२७. विजयः	४२. कीलकः	५७. रुधिरोद्गारिः
१३. रौच्यदेवसावर्णिः	१३. प्रमाथी	२८. जयः	४३. सौम्यः	५८. रक्ताक्षिः
१४. इन्द्रसावर्णिः	१४. विक्रमः	२९. मन्मथः	४४.साधारणः	५९. क्रोधनः
	१५. वृषः	३०. दुर्मुखः	४५.विरोधकृत्	६०. अक्षयः

ऋतवः	**राशयः**	**चान्द्रमासानि**	**दिवसाः**
१. वसन्तः	१. मेषः	१. चैत्रः	१. भानुः, आदित्यः, आदिः, रविः, अहस्करः, अर्कः, अरुणः, भट्टाकरः, अहर्पतिः. भास्करः, ब्रध्नः
२. ग्रीष्मः	२. वृषभः	२. वौशाखः	२. इन्दुः, सोमः, अब्जः चन्द्रमस्, चन्द्रः, निष्पतिः, क्षपाकरः
३. वर्षः	३. मिथुनम्	३. ज्येष्ठः	३. भौमः, मङ्गलः, अङ्गारकः, महीसुतः, रोहिताङ्गः
४. शरद्	४. कर्कटकः	४. आषाढः	४. सौम्यः, बुधः, बौधः, रौहिणेयः
५. हेमन्तः	५. सिंहः	५. श्रावणः	५. गुरुः, आङ्गिरसः, बृहस्पतिः, धिषणः, सुराचार्यः, वाचस्पतिः
६. शिशिरः	६. कन्या	६. भाद्रपदः	६. भृगुः, शुक्रः, भार्गवः, दैत्यगुरुः, काव्यः, उशनस्, कविः
	७. तुला	७. आश्वयुजः	७. मन्दः, शनिः, सौरी
	८. वृष्चिकः	८. कार्तिकः	
	९. धनुस्	९. मार्गशीर्षः	
	१०. मकरः	१०. पौषः	
	११. कुम्भः	११. माघः	
	१२. मीनः	१२. फाल्गुनः	

करणानि	**नक्षत्राणि**		**योगानि**	
Cycle of 7 १. बवः २. बालवः ३. कौलवः ४. तैतिलम् ५. गरः ६. वणिक् ७. विष्टिः, भद्रा, कल्याणी Group of 4 १. शकुनिः २. चतुष्पदः ३. नागः ४. किंस्तुघ्नः, किन्तुघ्नः	१. अश्विनी २. भरणी ३. कृतिका ४. रोहिणी ५. मृगशीर्षम्, मृगशिरस् ६. आर्द्रा ७. पुनर्वसुः ८. पुष्यः ९. आश्लेषा १०. मघ ११. पूर्वफल्गुनी १२. उत्तरफल्गुनी १३. हस्त १४. चित्रा	१५. स्वाती १६. विशाखा १७. अनुराधा १८. ज्येष्ठा १९. मूल २०. पर्वाषाढा २१. उत्तराषाढा २२. श्रवणः २३. धनिष्ठा, श्रविष्ठा २४. शतभिषक्, शततारका २५. पूर्वाभाद्रपदः २६. उत्तराभाद्रपदः २७. रेवती	१. विष्कम्भः २. प्रीतिः ३. अयुष्मत् ४. सौभाग्यम् ५. शोभनः ६. अतिगण्डः ७. सुकर्मा ८. धृतिः ९. शूलः १०. गण्डः ११. वृद्धिः १२. ध्रुवः १३. व्याघातः १४. हर्षणः	१५. वज्रः १६. सिद्धिः, असृक् १७. व्यतीपातः १८. वरीयान् १९. परिघः २०. शिवः २१. सिद्धः २२. साध्यः २३. शुभः २४. शुक्लः २५. ब्रह्मा २६. इन्द्रः २७. वौधृतिः